

Råderumsspillet

*Skab dialog om de svære
prioriteringer og fremtidens
velfærd i din kommune*

*– et koncept til byråd,
forvaltning og borgere.*

KL

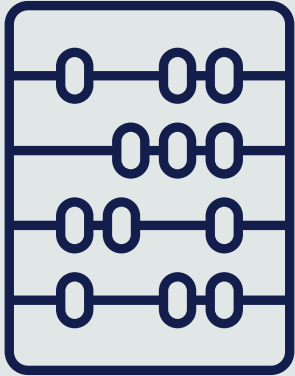
Råderumsspillet

Råderumsspillet har til formål og har gode erfaringer med:

- At simulere en kommunal budgetforhandling og skabe dialog om, hvordan der skal skabes råderum
- At sætte tanker og refleksioner i gang omkring, hvordan der skal skabes råderum til den kommende budgetforhandling
- At give energi og sætte retning for budgetprocessen
- At skabe rammerne for at drøfte de svære prioriteringer, der kan forekomme, når der skal skabes råderum.
- Konceptet er både afprøvet i byråd, hos forvaltning og med borgere med gode erfaringer

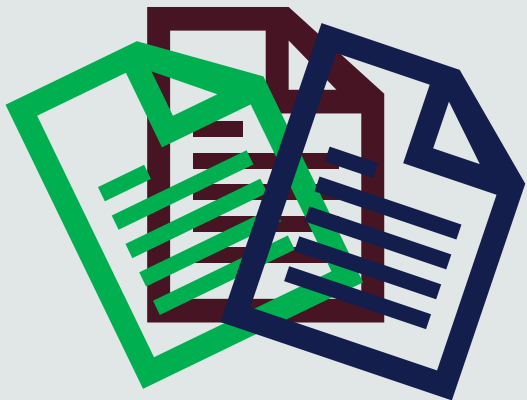

Hvilken udfordring skal I løse?

”Korsbæk Kommune” har fået til opgave at prioritere budgetforslag, der har en økonomisk effekt på (vælges af kommunen selv):

- x mio. kr. i år 1 (budget 2025)
- x mio. kr. pr. år i budgetoverslagsårene

Det er jeres opgave i byrådet/grupperne at udvælge en portefølje af budgetforslag (effektiviseringer, besparelser, investeringer), der tilvejebringer det nødvendige økonomiske råderum.

Råderumsspil med byrå

KL

Råderumsspillet faciliteres oftest i byrådene med følgende programpunkter (3 timer)

KL

1. Oplæg fra KL og indblik i spil (60 min.)

2. Råderumsspil i grupper (60 min.)

3. Opsamling i plenum (60 min. inklusiv mad)

1. Oplæg fra KL

- Hvad er den økonomiske virkelighed?
- Trends og tendenser på råderumsdagsordenen
- Velfærden i forandring – hvad vil borgerne?
- Hvilke veje kan man gå i budgetprocessen?
- Forklaring af spilleregler til Råderumsspil

2. Råderumsspil i grupper

- Politikere deles op på tværs af udvalg, partier og sendes ud i grupper
- Grupperne har en time til at diskutere og prioritere budgetforslagene (med udgangspunkt i kommunen selv)

3. Plenumsession

- Gruppeformænd sætter streger på tavlen: Hvilke forslag har gruppen valgt?
- KL laver et overblikslide: Hvilke forslag har grupperne prioriteret samlet set?
- Bordene rundt: Gruppeformændene præsenterer
- Plenumdrøftelser: Hvor vil kommunen hen i den kommende budgetproces?

Råderumsspil med byrå

KL

Odder Kommune

Jane Møller Pedersen • 1.

Kontorchef hos KL

6md. •

VERDENSPREMIERE PÅ RÅDERUMSSPILLET

Jeg var i dag i [Odder Kommune](#) sammen med mine kollegaer, [Maria Theil Thomsen](#) og [Andreas Pallesen](#), hvor vi kunne løfte sløret for 'Råderumsspillet' og afprøve spillet sammen med politikere, ledere og medarbejderrepræsentanter fra Odder Kommune. Tak fordi I var friske på at spille med Lone Jakobi Sørensen, [Henning Haahr Pedersen](#) og [Grethe Sjørslev Laursen](#).

Råderumsspillet er udviklet med inspiration fra [Ballerup Kommune](#). Deltagerne skulle med udgangspunkt i Korsbæk Kommune drøfte og vælge imellem forskellige budgetforslag for at opnå et bestemt råderum 🏠. Spillet gav rigtig gode drøftelser om, hvilke prioriteringer og hvilken strategi Odder Kommune kunne satse på for at tilvejebringe et økonomisk råderum i den kommende budgetproces.

Vi deler gerne råderumsspillet, hvis I har lyst til at spille med. Og vi kommer også gerne forbi og faciliterer drøftelsen med jer.

71

3 kommentarer • 1 genopslag

Næstved Kommune

Steen Andersen • 1.

Centerchef, Koncernservice at Næstved Kommune

2u • Redigeret •

Næstved byråd tog her til aften fat i den store og spændende budgetproces for 2024. KL hjalp politikere og embedsmænd igennem en god aften med prioriteringsdrøftelser i både blandede grupper og i plenum.

En stor tak for jeres store indsats [Jane Møller Pedersen](#), [Andreas Pallesen](#), [Lotte Riberholt Andersen](#), [Camilla Hovmand Larsen](#), Annette Wendt både i forberedelserne og gennemførelsen af temamødet 🙌

Nu venter det store arbejde med at skabe et råderum for 2024, til efterfølgende politisk prioritering 😊

#NæstvedKommune #Budget24

Du og 87 til

3 kommentarer

Synes

godt om

Kommenter

Slå op

igen

Send

Tilføj en kommentar ...

Mest relevant ▾

Andreas Pallesen • Dig

Konsulent hos KL

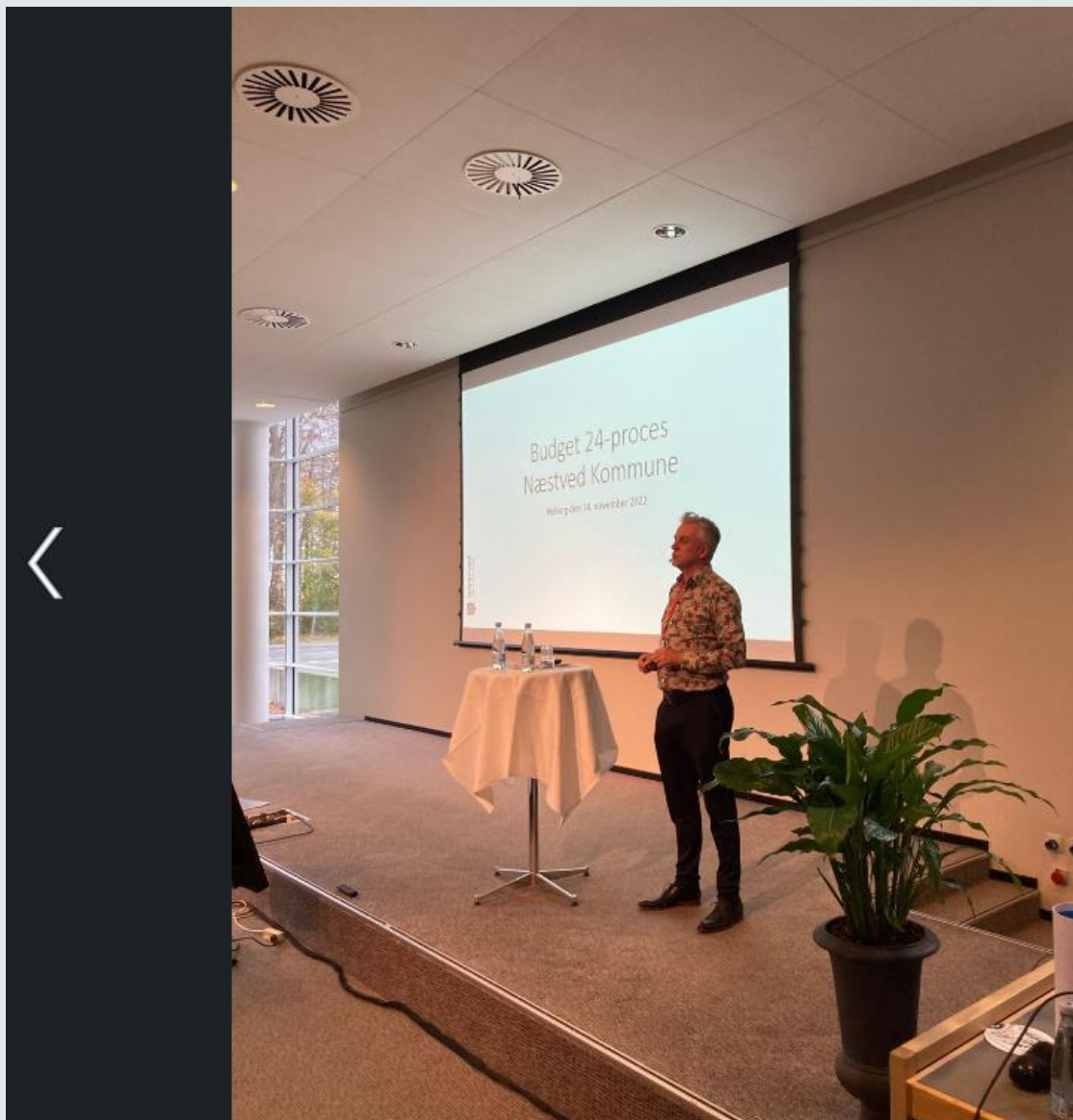
2u ...

Tak for invitationen og for at give den gas med Råderumsspillet ude i grupperne 🙌

Synes godt om • 1 | Svar

Præsenteret af Steen Andersen, Økonomikonsulenternes Årsmøde

KL

 Steen Andersen • 1.
Centerchef, Koncernservice at Næstved Kommune
1 u • Redigeret •

KLs råderumsuge er skudt godt i gang på Økonomikonsulenternes årsmøde i Nyborg 🍌

Cirka 200 økonomikonsulenter er forhåbentlig blevet inspireret til at "gå hjem" og arbejde med egen kommunes budget og kommende råderum 😊

KL konsulent **Marie Bager** fortalte om de mange gode tilbud, som KL har til kommunerne i KLs værktøjskasse 🍌

Chefkonsulent fra Gladsaxe Kommune **Tommy Danielsen** fortalte om kommunens anvendelse af KLs råderumsbenchmark 🍌

Centerchef fra Næstved Kommune **Steen Andersen** fortalte om kommunes nye og store budgetproces for 2024, hvor byrådet startede processen med at gennemføre KLs råderumsspil 🍌

Der er masser af god inspiration at hente i både KL og mellem kommunerne - god råderumsuge 🍌
#inspiration #råderumsuge #budget24

   Du og 87 til 7 kommentarer

 Vild med **Kommenter** **Slå op igen** **Send**

Råderumsspil med borgere

Råderumsspil med borgerne (Norddjurs)

- Borgmesteren indledte med et blik på Norddjurs Kommune: Hvor er kommunen på vej hen, og hvorfor inviterer vi?
- Derefter oplæg fra livstilsekspert Christian Grau om
- Derefter råderumsdialog – spil med din lokalpolitiker
 - Forslag tilpasses borgerperspektivet

Norddjurs Kommune
3.655 følgere
1d · 📍

Ikke mindre end 250 borgere havde tilmeldt sig konferencen om fremtidens velfærd i Norddjurs Kommune, som kommunens kommunalbestyrelse havde inviteret til. Det blev afholdt i går på Grenaa Gymnasium. Lokalpolitikerne ønskede at komme i dialog med borgerne omkring fremtidens velfærd på baggrund af, at Norddjurs Kommune med en sund økonomi har et godt udgangspunkt for at tænke i bl.a. investering- og udviklingsinitiativer, der kan forbedre kvaliteten af velfærden og skabe langsigtet økonomisk råderum.

Borgmester **Kasper Bjerregaard** fortæller:
"Det er enormt inspirerende, at vi sammen ser på hvilken velfærd, vi fremadrettet skal have i Norddjurs. Det indebærer svære prioriteringer; men der kommer rigtig mange gode inputs og drøftelser, når vi som i dag i dialogen udfordrer og beriger hinanden. Det samspil er afgørende, og noget vi vil gøre langt mere af fremover, da inddragelse er med til at skabe et solidt fundament for fremtidens Norddjurs."

Laila Jensen fra Grenaa deltog på dagens conference. Hun valgte blandt andet at bruge tid på dialogspil med lokalpolitikere og hørte oplægget af livstilsekspert Christian Grau, der satte fokus på tidsånden og fællesskaber.

"Jeg var ret optaget af spillet og diskussionerne omkring det. Det var virkelig spændende, fordi jeg går op i samfundet omkring mig, og fordi det var interessant at få snuset til de prioriteringsdilemmaer, som vores lokalpolitikere hver dag sidder med på vegne af hele vores kommune."

Næste skridt i arbejdet med fremtidens velfærd i Norddjurs Kommune er afholdelse af lignende arrangement den 3. juni på [Det Grønne Museum](#) i Auning. Program følger.

Din kommunalbestyrelse inviterer
Kom til konference om
hvordan vi sammen kan skabe:
**Fremtidens
velfærd i
Norddjurs**

Oplev foredrag
med livstilsekspert
Christian Grau, når
han sætter fokus
på tidsånden og
fællesskaber.

Glæd dig til inspirationsoplæg om
frivillige og kommunale initiativer og
deltag med din lokalpolitiker i dialogspil
om fremtidens dilemmaer.

Alle er velkomne til at være med:

- Tirsdag d. 12. marts kl. 17.00–20.00
- Grenaa Gymnasium
- Fri entré og aftensmad, men tilmelding senest 5. marts.

(Der er 150 pladser, som fordeles efter "først-til-mølle-princippet")

Program:
Velkomst ved borgmester Kasper Bjerregaard
Oplæg med livstilsekspert, Christian Grau
Inspirationsoplæg om frivillige og kommunale initiativer
Råderumsdialog- og spil med din lokalpolitiker
Opsamling

Råderumsspil med forvaltning

Råderumsspil med forvaltning (Holbæk – Sundhed og Ældre)

- Konceptet er også afprøvet i en fagforvaltning på Sundheds- og Ældreområdet
- Her indledte KL med oplæg om tendenserne på Sundheds- og Ældreområdet
- Derefter skulle fagforvaltningen løse udfordringen med udgangspunkt i forslag på Sundheds- og Ældreområdet
- Derefter plenumsession

KL

Spilmanual

Råderumsspillet

KL

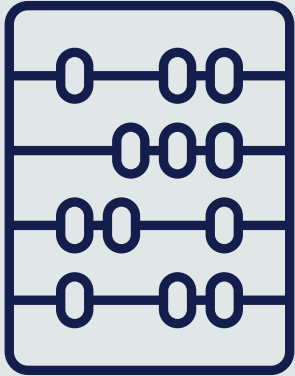
Råderumsspillet

Råderumsspillet har til formål og har gode erfaringer med:

- At simulere en kommunal budgetforhandling og skabe dialog om, hvordan der skal skabes råderum
- At sætte tanker og refleksioner i gang omkring, hvordan der skal skabes råderum til den kommende budgetforhandling
- At give energi og sætte retning for budgetprocessen
- At skabe rammerne for at drøfte de svære prioriteringer, der kan forekomme, når der skal skabes råderum.
- Konceptet er både afprøvet i byråd, hos forvaltning og med borgere med gode erfaringer

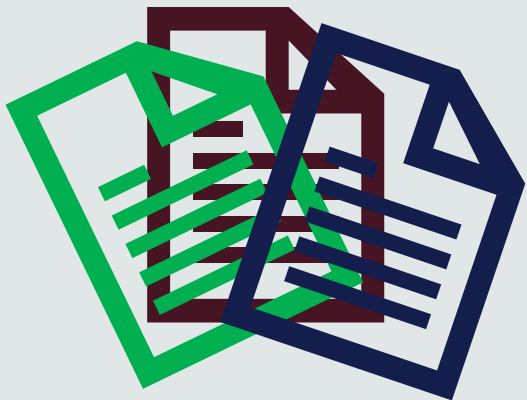

Hvilken udfordring skal I løse?

”Korsbæk Kommune” har fået til opgave at prioritere budgetforslag, der har en økonomisk effekt på (vælges af kommunen selv):

- x mio. kr. i budget 2024
- x mio. kr. i budgetoverslagsårene

Det er jeres opgave i byrådet at udvælge en portefølje af budgetforslag (effektiviseringer, besparelser, investeringer), der tilvejebringer det nødvendige økonomiske råderum.

Spilmanual

- I har i hver gruppe en stak med både effektiviserings-, besparelses- og investeringsforslag - der er fordele og ulemper ved alle tre typer.
- Vælg en gruppeformand
- Vælg en revisor

Med udgangspunkt i jeres egen kommune skal I den næste time diskutere de forskellige budgetforslag i gruppen og udvælge en portefølje af budgetforslag, der:

1. Indebærer en økonomisk effekt på **3 mio. kr. i budget 2024 (år 1)**
2. Indebærer en økonomisk effekt på **5 mio. kr. i budgetoverslagsårene**
3. Indeholder **minimum et budgetforslag af hver type**, dvs. minimum ét effektiviserings-, ét besparelses- og ét investeringsforslag.

Budgetforslag

Effektiviseringer

Besparelser

Investeringer

Læg budgetforslag på
oversigtspladen (husk at
have minimum et forslag af
hver type)

Valgte budgetforslag

Læg jeres budgetforslag her

Effektiviseringer

Besparelser

Investeringer

Læg budgetforslag på oversigtspladen (husk at have minimum et forslag af hver type)

Valgte budgetforslag

Læg jeres budgetforslag her

Effektiviseringer

Teknik og Miljø

Arealoptimering

Type: Effektivisering

Hvad omfatter forslaget?

Kommunens ejendomme udnyttes i højere grad – f.eks. gennem afvikling af byggerier, der anvendes i begrænset omfang og optimeret brug af bygninger med højt antal km, pr. bruger. Det kan eksempelvis være bedre udnyttelse af arealerne i skoleparken eller skoleens faciliteter. En forudsætning for at effektivisere, er udarbejdelse af en arealanalyse og en behovsanalyse blandt brugerne af de kommunale bygninger – det kan eksempelvis være blandt fritidsbrugere.

Den samme er logik er til stede i reduktionsforslaget, der indgår i budget 2024-2027 om omstrukturering og lokaloptimering primært vedrørende daghøjskolen, men også kan udvides til at omfatte andre lokaliteter.

Effekter af forslaget

Ved at arealerne bruges kommunale ejendomme til nye behov eller salg. Rådhuset bør på bedre udnyttelse af ejendomsressourcen samt besparelser på bygnings drifts- og vedligeholdelsesmidler. Graden af arealoptimering kan påvirkes af omstrukturering af velfærdsindsatser – eksempelvis ønsker om hjemtagning af opgaver, der i dag varetages eksternt.

Økonomisk effekt

	År 1	Budgetoverslag
Økonomisk effekt (mio. kr.)	0,5	1,0

Besparelser

Ældre

Rengøring hver 3. uge i stedet for hver 2. uge til borgere i eget hjem

Børne

Sommerferielukning i daginstitutioner / sfo'er i 1 uge

Type: Besparelse

Hvad omfatter forslaget?

Daginstitutioner og SFO'er holder lukket 1 uge i sommerferien. Det er i de sommerferien, hvor der er færrest børn med behov for pasning som fx uge 29.

Effekter af forslaget

Forslaget lægger et særligt pres på de forældre, som ikke har mulighed for at afholde ferie i den uge, hvor der er sommerferielukket. Det forventes at flere forældre vil bruge nødpasning end tilfældet er på andre tidspunkter af året, men muligvis i en anden end den vante. Erfaringen fra andre kommuner viser dog, at der er markant færre forældre med behov for pasning i sommerferienperioden.

Investeringer

Tværgående

Automatisering / digitalisering af administrative processer

Type: Investering

Hvad omfatter forslaget?

Der skal ske en investering i medarbejdere, som kan sikre

Ældre

Skærmbesøg i hjemmeplejen

Type: Investering

Hvad omfatter forslaget?

Øget brug af skærmkald på pleje- og omsorgsområdet med henblik på at erstatte visse opgaver, der tidligere krævede fysiske besøg. Skærmbesøgene giver medarbejdere i hjemmeplejen mulighed for at målrette de fysiske besøg, der hvor de har størst værdi. Der vil i første omgang fokuseres på borgere med et stort ønske om at blive boende i eget hjem.

Implementering af forslaget kræver bl.a.:

- Kommunen skal købe licenser og teknologi for 0,5 mio. kr.
- Implementering og forankring af forslaget kræver nye arbejdsopgaver for medarbejdere, bl.a. via ændringer i rutearbejdsgangene
- Implementering af skærmkald kræver bl.a. undervisning af både medarbejdere og borgere.

Hold øje med den økonomiske effekt i både år 1 og i budgetoverslagsårene (der kan være en negativ effekt i år 1)

Økonomisk effekt

	År 1	Budgetoverslagsår
Økonomisk effekt (mio. kr.)	0,5	1,0

Økonomisk effekt

	År 1	Budgetoverslagsår
Økonomisk effekt (mio. kr.)	2,0	2,0

Økonomisk effekt

	År 1	Budgetoverslagsår
Økonomisk effekt (mio. kr.)	-1,0	1,0

Hold løbende styr på jeres råderum

Hold styr på jeres råderum

Ryk jeres brikker, når I vælger nye budgetforslag

Effekt i år 1

Start	0,5	1,0	1,5	2,0
-0,5				2,5
-1,0		5,0		Mål 3,0
-1,5		4,5	4,0	3,5
-2,0				
-2,5	-3,0	-3,5		

Effekt i budgetoverslagsåret

Start	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
						3,5
13,5		9,5	8,5	8,0		4,0
13,0		10,0		7,5		4,5
12,5		10,5		7,0		Mål 5,0
12,0	11,5	11,0		6,5	6,0	5,5

Der kan blive behov for at finde på egne forslag – brug det blanke budgetforslag til at lave jeres egne

The image shows three overlapping budget proposal forms, each with a different color: tan, green, and blue. Each form is tilted slightly to the right. They contain the following fields and tables:

Område:
Titel:

Type: Besparelse (tan), Type: Effektivisering (green), Type: Effektivisering (blue)

Hvad omfatter forslaget?

Økonomisk effekt

	År 1	Budgetoverslagsår
Økonomisk effekt (mio. kr.)		

Den endelige plade

